

Propozycje zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
1.	Art. 4 ust. 2	W art. 4 ust. 2 ustawy należy dodać pkt 9 określający inne obowiązki właściciela nieruchomości z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi - w szczególności dotyczące zabezpieczenia pojemników / kontenerów przed dostępem osób trzecich, wystawienia pojemników / kontenerów oraz odpadów wielkogabarytowych przed nieruchomością w dniu ich odbioru.	W art. 4 ust. 2 ustawy nie zawarto przepisów, które umożliwiłyby określenie w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy innych obowiązków właściciela nieruchomości z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (uzasadnionych przyjętymi w danej gminie rozwiązaniami), np. obowiązek wystawiania pojemników w przyjętych godzinach odbioru, zasady wystawiania odpadów wielkogabarytowych, zasady wystawiania odpadów na zasadzie „worek za worek” itp. Natomiast wprowadzenie przepisu zobowiązującego właściciela nieruchomości do zabezpieczenia pojemników / kontenerów przed dostępem osób trzecich pozwoliłoby zminimalizować sytuacje, w których właściciele nieruchomości (zwłaszcza wielolokalowych) tłumaczą brak segregacji odpadów komunalnych (pomimo iż zadeklarowali selektywną zbiórkę) korzystaniem z pojemników / kontenerów przez osoby do tego nieuprawnione.

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
2.	Art. 6i ust. 1	<p>W art. 6i ust. 1 należy dodać pkt 3 o następującym brzmieniu:</p> <p><i>w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b – z chwilą uzyskania statusu właściciela danej nieruchomości, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4.</i></p>	Brak w ustawie przepisu regulującego moment powstania zobowiązania podatkowego, składania deklaracji i obowiązku ponoszenia opłaty przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (wykorzystywanych jedynie przez część roku).
3.	Art. 6j ust. 2	<p>W art. 6j ust. 2 należy zdefiniować pojęcie „<i>gospodarstwo domowe</i>”.</p>	Brakuje w ustawie definicji „ <i>gospodarstwa domowego</i> ” albo odesłania do innego aktu prawnego. Powoduje to trudności i rozbieżności w interpretacji pojęcia „ <i>gospodarstwo domowe</i> ”.
4.	Art. 6j ust. 2a	<p>Art. 6j ust. 2a powinien zostać uzupełniony o następujące sformułowanie: <i>o których mowa w ust. 1 i 2,</i></p> <p>W związku z powyższą zmianą art. 6j ust. 2a powinien brzmieć następująco:</p> <p><i>Rada gminy może różnicować stawki opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy.</i></p>	Proponowana zmiana przepisu wykluczy wątpliwości dot. tego czy stawkę opłaty liczoną od gospodarstwa domowego można różnicować, czy też nie. Z systematyki zastosowanej w ustawie wynika, że tak, ale w orzecznictwie występują sprzeczne stanowiska.
5.	Art. 6j ust. 3	<p>Kwestia dot. wyliczania opłaty za gospodarowanie odpadami dla nieruchomości niezamieszkałych, zawarta w art. 6j ust. 3, który obecnie brzmi następująco: <i>W przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c</i></p>	Z art. 6j ust. 3 ustawy nie wynika czy w przypadku prowadzonej selektywnie zbiórki odpadów liczba pojemników oznacza łączną liczbę pojemników z odpadami zmieszanymi i zbieranymi selektywnie (wraz z workami), czy też wyłącznie pojemników z

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
		<p><i>ust. 2, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2.</i></p> <p>nie jest jednoznaczna i wymaga doprecyzowania.</p>	<p>odpadami zmieszanymi.</p> <p>Z uwagi na systemy workowego zbierania odpadów selektywnych większość gmin, jak i właściciele nieruchomości zakłada, że chodzi wyłącznie o pojemniki, w których umieszcza się zmieszane odpady (pomimo prowadzonej zbiórki odpadów selektywnych). Odpady zbierane selektywnie stanowią dla przedsiębiorcy źródło zysku, a dla gmin mniejsze koszty. Prawdopodobnie z tego powodu ustawodawca zakładając mniejsze stawki w przypadku segregacji, nie miał na uwadze pojemnika ze szkłem, plastikiem itp. lecz pojemnik z odpadami zmieszanymi. Literalne brzmienie ww. artykułu ustawy przeczy tej praktyce. Z drugiej strony, deklarowanie wszystkich pojemników wraz z workami (rozumianymi jako pojemniki) komplikowałoby w znaczny sposób treść uchwały w sprawie opłat oraz formularze deklaracji.</p> <p>Ponadto należy zauważyć, że stawka opłaty za pojemnik wyliczana jest przez gminy na dwa sposoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ z uwzględnieniem częstotliwości wywozu odpadów w miesiącu (np. pojemnik 110 L – 32 zł) ▪ bez uwzględnienia częstotliwości, co skutkuje tym, że w deklaracjach właściciel przemnaża stawkę (z zasady mniejszą) przez ilość wywozów <p>Ww. kwestie winny rozstrzygać jednoznaczne przepisy ustawy.</p>
6.	Art. 6m ust. 1 b pkt 3	W art. 6m ust. 1b należy wykreślić pkt 3.	W art. 6m ust. 1b należy wykreślić pkt 3 odnoszący się do danych stanowiących podstawę zwolnienia z opłaty za

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
	<i>(jeśli zostałyby wprowadzona do ustawy zmiana dot. art. 6k ust.4 zawarta w niniejszej tabeli)</i>		gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jeśli bowiem zostanie wprowadzona zmiana dot. art. 6k ust. 4, tj. zostanie wykluczona możliwość zwolnienia właścicieli nieruchomości w całości lub części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, punkt 3 ww. artykułu będzie bezzasadny.
7.	Art. 6m ust. 2a	<p>W art. 6m ust. 2a ustawy należy wykreślić obowiązek zawiadomienia o nowej stawce opłaty za gospodarowanie odpadami i w jej miejsce wprowadzić obowiązek wydania decyzji, bez uprzedniego wszczęcia i przeprowadzenia postępowania (wzorem postępowań określonych w art. 165 § 5 Ordynacji podatkowej).</p> <p>W związku z powyższym art. 6m ust. 2a powinien brzmieć: <i>W przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, bez uprzedniego wszczęcia i przeprowadzenia postępowania wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji (lub zawartych w decyzji).</i></p> <p>W konsekwencji wprowadzenia ww. zmiany art. 6m ust. 2b należy usunąć oraz zmienić treść zapisu art. 6o ust. 4.</p>	<p>Zmiana stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wiąże się z szeregiem uciążliwości dla gminy. Gmina powinna wydać decyzję określającą wysokość ww. opłaty, jeśli właściciel nieruchomości nie zapłaci jej w terminie. Wydanie decyzji określającej wiąże się z przynajmniej dwoma pismami, tj. pierwszym pismem ws. wszczęcia postępowania podatkowego wraz z zawiadomieniem o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz drugim pismem - decyzją (nie licząc już wysłanego za potwierdzeniem odbioru zawiadomienia o zmianie stawki opłaty do wszystkich mieszkańców).</p> <p>Znaczna liczba gmin dokonała zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W konsekwencji tego konieczne było wysłanie stosownych zawiadomień do wszystkich właścicieli nieruchomości, a następnie wydanie wobec niektórych właścicieli decyzji określających wysokość opłaty (po przeprowadzonych postępowaniach podatkowych) - z uwagi na fakt, iż nie uiszczali opłaty w wysokości podanej w zawiadomieniach. Prawdopodobnie liczba tych postępowań będzie systematycznie wzrastać, gdyż kolejni właściciele nieruchomości nie uiszczą opłaty zgodnie z zawiadomieniem.</p>

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
			<p>Z pozornie nieskomplikowanej czynności, jaką wydaje się być procedura powiadamiania mieszkańców o zmianie stawki opłaty zostaje uruchomiona skomplikowana i praco- / czasochłonna procedura podatkowa.</p> <p>Ponadto istnieje wiele wątpliwości w zakresie prawidłowego stosowania wskazanego przepisu dotyczących np. kwestii wpłacania opłaty w wyższej wysokości niż podanej w zawiadomieniu czy jednorazowego nieuiszczenia opłaty itp.</p>
8.	<p>Art. 6m ust. 2b. <i>(jeśli nie zostałyby wprowadzona do ustawy zmiana dot. art. 6m ust. 2a zawarta w niniejszej tabeli)</i></p>	<p>Należy dopisać art. 6m ust. 2b w załączniku numer 1 w pozycji 31 w <i>Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie rodzaju spraw, w których obowiązek prowadzenia metryki sprawy jest wyłączony</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 269).</p>	<p>W związku z koniecznością prowadzenia metryk spraw związanych z wydawaniem decyzji należy dopisać art. 6m ust. 2b w załączniku numer 1 w pozycji 31 w <i>Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie rodzaju spraw, w których obowiązek prowadzenia metryki sprawy jest wyłączony</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 269).</p>
9.	<p>Art. 6o ust. 2 <i>(jeśli nie zostałyby wprowadzona do ustawy zmiana dot. art. 6m ust. 2a zawarta w niniejszej tabeli)</i></p>	<p>Art. 6o ust. 2 należy uzupełnić o następujące sformułowanie: <i>oraz art. 6m ust. 2b,</i></p> <p>W związku z powyższą zmianą art. 6o ust. 2 winien brzmieć następująco:</p> <p><i>Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1 oraz art. 6m ust. 2b, obowiązuje do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje zmiana</i></p>	<p>Brakuje w ustawie przepisów regulujących kwestię obowiązywania decyzji wydanych na podstawie art. 6m ust. 2b.</p>

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
		<p><i>danych niezbędnych do określenia wysokości tej opłaty.</i></p> <p>-----</p> <p>Ze względu na ww. zmianę art. 6o ust. 3 należy uzupełnić o następujące sformułowanie: <i>oraz art. 6m ust. 2b,</i></p> <p>W związku z powyższą zmianą art. 6o ust. 3 winien brzmieć następująco:</p> <p><i>Po doręczeniu decyzji, o której mowa w ust. 1 oraz art. 6m ust. 2b, złożenie deklaracji nie jest dopuszczalne, jeżeli nie następuje zmiana danych niezbędnych do określenia wysokości tej opłaty, w tym stawki opłaty.</i></p> <p>Ponadto w związku z ww. zmianą, art. 6o ust. 4 należy uzupełnić o następujące sformułowanie: <i>oraz art. 6m ust. 2b,</i></p> <p>W związku z powyższą zmianą art. 6o ust. 4 winien brzmieć następująco:</p> <p><i>Właściciel nieruchomości wobec którego została wydana decyzja, o której mowa w ust. 1 oraz art. 6m ust. 2b, w przypadku zmiany danych jest obowiązany do złożenia deklaracji, dotyczy to również przypadku zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.</i></p>	

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
10.	Art. 6q ust. 3	<p>W art. 6q ust. 3 należy wykreślić następujące sformułowanie:</p> <p><i>nie stwierdza się nadpłaty w tej opłacie za miesiące, w których usługa odbierania odpadów komunalnych była świadczona</i></p> <p>i zamiast niego dodać następujące sformułowanie:</p> <p><i>za dzień wystąpienia zmiany mającej wpływ na zmniejszenie opłaty, przyjmuje się dzień złożenia korekty deklaracji albo nowej deklaracji, jeżeli usługa odbierania odpadów komunalnych była świadczona, a właściciel nieruchomości nie złożył deklaracji w terminie, o którym mowa w art. 6m ust. 2.</i></p> <p>W związku z powyższymi zmianami art. 6q ust. 3 winien brzmieć następująco:</p> <p><i>W przypadku złożenia korekty deklaracji lub nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za dzień wystąpienia zmiany mającej wpływ na zmniejszenie opłaty, przyjmuje się dzień złożenia korekty deklaracji albo nowej deklaracji, jeżeli usługa odbierania odpadów komunalnych była świadczona, a właściciel nieruchomości nie złożył deklaracji w terminie, o którym mowa w art. 6m ust. 2.</i></p>	<p>Obecne brzmienie tego przepisu powoduje nierówne traktowanie właścicieli nieruchomości, którzy złożyli korektę deklaracji lub nową deklarację zmniejszającą wysokość zobowiązania.</p> <p>Za nadpłatę bowiem zgodnie z art. 72 § 1 pkt 1 ustawy - Ordynacja podatkowa uważa się kwotę nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku, a zgodnie z art. 73 § 1 pkt 1 tejże ustawy, powstaje ona z dniem zapłaty przez podatnika podatku nienależnego lub w wysokości większej od należnej.</p> <p>Zatem w obecnym stanie prawnym jeżeli właściciel nieruchomości złoży korektę deklaracji lub nową deklarację zmniejszającą wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i jednocześnie nie uiszczał należnej opłaty (za okres, którego ta zmiana dotyczy), to po złożeniu ww. deklaracji nie musi jej uiszczać. Skoro bowiem nie płacił, to zgodnie z Ordynacją podatkową nie powstała nadpłata.</p> <p>Zmiana tego przepisu zniweluje możliwość zmniejszenia wysokości opłaty w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy uiszcili opłatę, jak i tych którzy tego nie dokonali (mimo, iż złożyli korektę deklaracji lub nową deklarację).</p>

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
11.	Art. 6r	<p>W art. 6r należy dodać ust. 3e o następującym brzmieniu:</p> <p><i>uchwała, o której mowa w ust. 3, określa także szczegółowe warunki wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych i ich użytkowania, oraz warunki utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, jeżeli gmina przejęła ten obowiązek od właścicieli nieruchomości.</i></p>	<p>Gmina zapewniając wyposażanie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych powinna posiadać możliwość szczegółowego określenia zasad z tym związanych oraz reguł dot. dalszego użytkowania pojemników (np. określenia odpowiedzialności za zniszczenie pojemnika). Obecnie w ustawie brakuje konkretnych przepisów zapewniających radzie gminy taką możliwość, co rodzi ryzyko uchylecia przez organy nadzoru wszelkich uchwał odnoszących się do uszczegółowienia warunków wyposażania nieruchomości w pojemniki jako wykraczających poza delegację ustawową.</p>
12.	Art. 7	<p>W art. 7 należy dodać ust. 8 o następującym brzmieniu:</p> <p><i>W przypadku zakończenia działalności polegającej na opróżnianiu zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przedsiębiorca jest obowiązany złożyć do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w terminie 14 dni od dnia trwałego zaprzestania wykonywania działalności, wniosek o cofnięcie zezwolenia.</i></p>	<p>Podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie danej gminy zobowiązany jest do uzyskania zezwolenia wójta, burmistrza lub prezydenta na prowadzenie ww. usług. Przedsiębiorca posiadający zezwolenie zobowiązany jest do składania kwartalnych sprawozdań podmiotu prowadzącego działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych do odpowiedniego organu. W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności ustawa nie określa dokładnie czy podmiot, który zaprzestał prowadzenia działalności a posiada zezwolenie, powinien składać tzw. sprawozdania zerowe czy też nie. Niejasne jest również to czy taką działalność zaprzestał na stałe czy tylko okresowo, a także czy brak sprawozdania należy traktować zgodnie z art. 9xb pkt 2, czy też w danym okresie nie ciąży na nim obowiązek przedłożenia sprawozdania. W związku z powyższym jeżeli podmiot zaprzestaje prowadzenia działalności na terenie danej gminy, to powinien złożyć wniosek</p>

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
			o cofnięcie zezwolenia - wówczas nie będzie ciążył na nim obowiązek składania kwartalnych sprawozdań.
13.	Art. 9j ust. 3	W art. 9j ust. 3 należy wskazać okres, w którym obowiązuje wykreślenie z rejestru.	Art. 9j określa przypadki, w których może nastąpić wykreślenie z rejestru przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne oraz sposób dokonania takiego wykreślenia. Jednak artykuł ten nie wskazuje okresu, w którym to wykreślenie obowiązuje.
14.	Art. 9o	W art. 9o należy dodać ust. 5 o następującej treści: <i>Podmiot, o którym mowa w ust. 1, który w danym kwartale nie odbierał na terenie danej gminy nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości, przekazuje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w terminie, o którym mowa w ust. 2, sprawozdanie zerowe.</i>	W obecnym brzemieniu ustawy podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do sporządzania sprawozdań zerowych zgodnie z art. 9n ust. 6. Jednak brakuje w ustawie artykułu, który podobny obowiązek nakładałby na podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Wydaje się, że ww. podmioty winny być zobowiązane do sporządzania analogicznych typów sprawozdań.
15.	Art. 9xb	W art. 9xb należy dodać pkt 3 o następującej treści: <i>odbiera i transportuje nieczystości ciekłe bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 – podlega karze pieniężnej w wysokości 5000 zł za pierwszy miesiąc wykonywania działalności bez wymaganego zezwolenia oraz 10 000 zł za każdy kolejny miesiąc wykonywania działalności bez wymaganego zezwolenia.</i>	Ustawa wskazuje kary za odbieranie odpadów komunalnych bez wymaganego wpisu do rejestru działalności regulowanej w stosunku do przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (art. 9x ust. 1 pkt 1). Natomiast ustawa nie odnosi się w powyższym zakresie do podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

L.p.	Artykuł ustawy	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
16.	Uwaga do Rozdziału 4d ustawy Kary pieniężne		W rozdziale 4d ustawy Kary pieniężne należy dodać przepis wprowadzający karę (np. w wysokości 3000 zł), która byłaby nakładana na właściciela nieruchomości za brak podłączenia nieruchomości do kanalizacji lub brak wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków. W ten sposób powstałoby skuteczne narzędzie do egzekwowania ww. obowiązku.
17.	Art. 10 ust. 2a	<p>W Rozdziale 5 ustawy w art. 10 należy zmienić brzmienie ust. 2a, który brzmi aktualnie następująco:</p> <p><i>Karze określonej w ust. 2 podlega także ten, kto nie wykonuje obowiązków określonych w regulaminie.</i></p> <p>Art. 10 ust. 2a winien przyjąć następujące brzmienie:</p> <p><i>Karze określonej w ust. 2 podlega także ten, kto nie wykonuje obowiązków określonych w regulaminie i innych aktach prawa miejscowego z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi obowiązujących na terenie gminy.</i></p>	Propozycja ta wynika z tego, iż Straż Miejska nie może podejmować żadnych czynności na podstawie uchwały sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów wobec właścicieli nieruchomości, ponieważ art. 10 ust. 2a ustawy zawęża ich kontrole wyłącznie do przepisów regulaminu. Jak wiadomo uchwała ta, nazywana „małym regulaminem”, uszczegóławia pewne przepisy wynikające właśnie z regulaminu.
18.	Generalna uwaga dot. ustawy	W obecnie obowiązującej ustawie brakuje instrumentów, które umożliwiłyby gminie określenie osób faktycznie, stale zamieszkujących nieruchomości jednorodzinne.	

Na podstawie zgłoszonych propozycji przez Członków Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim (działającej przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów) - osoba do kontaktu w biurze Związku: Dominika Tkocz, tel. 32 25 11 021